

ADVIES Nr. 2.161

Zitting van woensdag 8 april 2020

Coronaviruscrisis – Uitbreiding geldigheidsduur van de maaltijdcheques, ecocheques, geschenkcheques en sport/cultuurcheques

x   x   x

ADVIES Nr. 2.161

Onderwerp: Coronaviruscrisis – Uitbreiding geldigheidsduur van de maaltijdcheques, ecocheques, geschenkcheques en sport/cultuurcheques

---

Tegen de bijzonder moeilijke achtergrond van de gezondheidssituatie door het coronavirus heeft de Raad zich uit eigen beweging gebogen over de kwestie van de verlenging van de geldigheid van de maaltijdcheques, ecocheques, geschenkcheques en sport/cultuurcheques met een vervaldatum die het onmogelijk maakt of kan maken om ze op te gebruiken vóór die vervaldatum.

Tijdens zijn onderzoek van deze kwestie heeft de Raad kunnen rekenen op de waardevolle medewerking van VIA (Voucher Issuers Association) en de uitgevers van de voornoemde cheques.

Op 8 april 2020 heeft de Raad het volgende eenparige advies uitgebracht.

x   x   x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. CONTEXT EN WETTELIJK KADER

A. De Raad onderstreept van tevoren dat de sociale gesprekspartners de initiatiefnemers zijn van het stelsel van ecocheques middels de goedkeuring van het interprofessioneel akkoord van 22 december 2008 voor de periode 2009-2010 en het sluiten van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 van 20 februari 2009 tot invoering van de ecocheques.

Hij heeft zich ook meermaals uitgesproken over de maaltijdcheques, de ecocheques, de geschenkcheques en de sport/cultuurcheques.

B. Ingevolge de gezondheidssituatie door het coronavirus en tegen die bijzonder moeilijke achtergrond heeft de Raad zich uit eigen beweging gebogen over de kwestie van de verlenging van de geldigheid van de maaltijdcheques, de ecocheques, de geschenkcheques en de sport/cultuurcheques met een vervaldatum die het onmogelijk maakt of kan maken om ze op te gebruiken vóór die vervaldatum.

C. De Raad constateert immers dat de uitgebreide Nationale Veiligheidsraad als antwoord op de gezondheidscrisis door het coronavirus een afzondering vanaf 13 maart 2020 besloten heeft die de sluiting van de meeste handelszaken inhoudt. De Raad wijst erop dat die sluiting bevestigd is door het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken waarin verder een beperkte lijst van handelszaken die kunnen openblijven en de modaliteiten voor die openingen wordt opgemaakt.

Verder constateert de Raad dat de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (II) de regering toelaat beschermende maatregelen te nemen voor de getroffen economische sectoren, de profitsector en non-profitsector, de bedrijven en de huishoudens om de gevolgen van de pandemie te beperken (artikel 5, 3°). Ze kan ook de nodige maatregelen nemen om de continuïteit van de economie alsook de consument te beschermen (artikel 5, 4°) en aanpassingen door te voeren in het sociaalzekerheidsrecht, met het oog op de bescherming van de werknemers en van de bevolking, de goede organisatie van de ondernemingen en de overheid, met vrijwaring van de economische belangen van het land (artikel 5, 5°).

II. VRAAG TOT VERLENGING VAN DE GELDIGHEIDSDUUR VAN DE MAALTIJDCHEQUES, ECOCHEQUES, GESCHENKCHEQUES EN SPORT/CULTUURCHEQUES

A. Principes

1. De Raad constateert dat de maaltijdcheques, de ecocheques, de geschenkcheques en de sport/cultuurcheques telkens bedoeld zijn voor de aankoop van bepaalde goederen en diensten die hen eigen zijn en een beperkte en afzonderlijke geldigheidsduur hebben.

De Raad maakt een overzicht op van de verschillende geldigheidsduur van die cheques in een bijlage bij dit advies. Die bijlage bevat de toepasselijke bepalingen inzake sociaal en fiscaal recht, met inbegrip van de administratieve instructies.

De Raad stelt vast dat de uitgebreide Nationale Veiligheidsraad een afzonderingsmaatregel genomen heeft ingevolge de coronaviruscrisis om de opmars van dat virus tegen te gaan. Als gevolg daarvan zijn de meeste handelszaken, alsook de horecasector, gesloten vanaf 13 maart 2020. De crisis heeft er bovendien toe geleid dat een groot aantal ondernemingen hun activiteiten tijdelijk moesten verminderen of zelfs stopzetten.

2. De Raad merkt op dat bepaalde maaltijdcheques, ecocheques, geschenkcheques en sport/cultuurcheques bijgevolg niet meer opgebruikt zullen kunnen worden door die afzondering, rekening houdend met de vervaldatum ervan.

B. Concrete voorstellen

1. De Raad is van oordeel dat de begunstigden van cheques toelaten om ze op te gebruiken en de ondernemingen, met name de handelszaken en de horecasector, toelaten om ze te aanvaarden, langer dan oorspronkelijk voorzien was, na afloop van de afzonderingsperiode, grote voordelen inhoudt voor alle betrokken partijen:

- voor de begunstigden van die cheques: hun koopkracht wordt gevrijwaard;

- voor de handelaars en de ondernemingen: de herneming van hun activiteiten wordt gestimuleerd, wat ook bevorderlijk is voor de hele economie omdat de consumptie weer op gang komt doordat die cheques opgebruikt kunnen worden en gelet op de veelheid aan sectoren waar die cheques van toepassing zijn.

Bijgevolg vraagt hij dat de geldigheidsduur van die cheques wordt verlengd, zoals vermeld in de onderstaande punten 3 en 4. Zo wil hij op de meest eenvoudige en eenvoudige manier een oplossing bieden, wat zorgt voor rechtszekerheid en effectief gebruik van de cheques waarvan de geldigheid verlengd wordt.

2. De Raad vraagt dat de regelgevende bepalingen en administratieve instructies, zowel op sociaal als fiscaal vlak, die zijn opgenomen in de bijlage bij dit advies, zo snel mogelijk worden aangepast, zoals hierna vermeld.

3. Voor de maaltijdcheques, de ecocheques, de geschenkcheques

- a. De Raad stelt vast dat de bevoegde instanties al hebben aangegeven dat de datum om uit de afzondering te treden, die momenteel vastligt op 19 april 2020, hoogstwaarschijnlijk uitgesteld zal moeten worden tot een nog niet nader bepaalde datum. Bovendien houdt de strategie om uit de afzondering te treden, waarschijnlijk een stapsgewijze herneming in.

Momenteel kan dus geen effectieve datum worden vastgelegd waarop helemaal uit de afzondering wordt getreden en valt bijgevolg niet te achterhalen vanaf welke datum de begunstigden van de cheques ze zullen kunnen opgebruiken en de handelaars en ondernemingen, met inbegrip van de horeca-sector, ze opnieuw zullen kunnen aanvaarden.

- b. De Raad vraagt bijgevolg dat voor alle papieren en elektronische cheques (maaltijdcheques, ecocheques, geschenkcheques), met uitzondering van de sport/cultuurcheques, die in maart, april, mei en juni 2020 verstrijken, onmiddellijk voorzien wordt in een verlenging van 6 maanden vanaf de datum waarop die cheques verstrijken.

De Raad benadrukt dat als de afzondering zou worden voortgezet met als gevolg dat die cheques niet gebruikt kunnen worden, er in een nieuwe verlenging van de geldigheid moet worden voorzien. Verder vraagt hij dat in de regelgevende tekst nu al voorzien wordt in die mogelijkheid tot een vlotte verlenging (ministerieel besluit, na advies van de Raad) indien een dergelijke verlenging nodig zou blijken te zijn.

4. Voor de sport/cultuurcheques

- a. De Raad stelt vast dat de sport/cultuurcheques allemaal een vaste geldigheidsduur hebben. De cheques die nog geldig zijn, verstrijken bijgevolg allemaal op 30 september 2020.

- b. Naar analogie met zijn vraag om de maaltijdcheques, de ecocheques en de geschenkcheques die in maart, april, mei of juni verstrijken te verlengen met 6 maanden, vraagt de Raad om de vervaldatum van de sport/cultuurcheques van 30 september te verschuiven naar 31 december 2020.

C. Informatiecampagne

De Raad stelt met tevredenheid vast dat de uitgevers zich ertoe verbinden een snelle en doeltreffende informatiecampagne te voeren voor de begunstigden, hun werkgever en de handelaars en ondernemingen rond de verlenging van de geldigheid van de maaltijdcheques, de ecocheques, de geschenkcheques en de sport/cultuurcheques en onderschrijft die.

BIJLAGE - WETTELIJK KADER BETREFFENDE DE GELDIGHEIDSDUUR VAN DE MAALTIJDCHEQUES, DE ECOCHEQUES, DE GESCHENKCHEQUES EN DE SPORT/CULTUURCHEQUES

I. VOOR DE ELEKTRONISCHE MAALTIJDCHEQUES

A. Behandeling inzake sociale zekerheid

1. Artikel 19 bis, § 2, 4°, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, legt de geldigheidsduur van de elektronische maaltijdcheques vast op **12 maanden**.
2. De administratieve instructies van de RSZ herinneren eraan dat de geldigheidsduur van de elektronische maaltijdcheques **12 maanden** bedraagt:
<https://www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/latest/instructions/salary/particularcases/lunchcheques/salaryfeatures.html>

B. Behandeling inzake fiscaliteit (bron: fisconet plus)

1. Volgens artikel 38, 25° van het WIB 92 zijn de voordelen die bestaan uit de tussenkomst van de werkgever of de onderneming in de elektronische maaltijdcheques, de sport/cultuurcheques of de ecocheques die beantwoorden aan de in artikel 38/1 van het WIB vermelde voorwaarden, vrijgesteld van belastingen.
2. Volgens dat artikel 38/1, §1, 1° van het WIB 92 is de tussenkomst van de werkgever of de onderneming in de elektronische maaltijdcheques vrijgesteld van belasting als die tegelijkertijd beantwoorden aan de in artikel 38/1, §2 WIB bepaalde voorwaarden waaronder: **de maaltijdcheque vermeldt duidelijk dat zijn geldigheidsduur beperkt is tot twaalf maanden** (artikel 38/1, §2, 4°).

II. VOOR DE ECOCHEQUES

A. Behandeling inzake sociale zekerheid

1. Artikel 19 quater, §2, 4°, lid 1 en lid 3 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, legt de geldigheidsduur respectievelijk van de papieren en de elektronische ecocheques vast op **24 maanden**.

2. De administratieve instructies van de RSZ herinneren eraan dat de geldigheidsduur van zowel de papieren als de elektronische ecocheques **24 maanden** bedraagt: <https://www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/latest/instructions/salary/particularcases/ecocheques.html>

A. Behandeling inzake fiscaliteit (bron: fisconet plus)

1. Volgens artikel 38, 25° van het WIB 92 zijn de voordelen die bestaan uit de tussenkomst van de werkgever of de onderneming in de elektronische maaltijdcheques, de sport/cultuurcheques of de ecocheques die beantwoorden aan de in artikel 38/1 van het WIB vermelde voorwaarden, vrijgesteld van belastingen.
2. Volgens dat artikel 38/1, §1, 3° van het WIB 92 is de tussenkomst van de werkgever of de onderneming in de ecocheques zo vrijgesteld van belasting als die terzelfder tijd beantwoorden aan de in artikel 38/1, §4 WIB bepaalde voorwaarden, waaronder: **op de ecocheque staat duidelijk vermeld dat zijn geldigheid tot 24 maanden beperkt is, vanaf de datum van zijn terbeschikkingstelling aan de werknemer of de bedrijfsleider** (artikel 38/1, §4, 4°).
3. Ter herinnering: voor de FOD Financiën dient voor de toepassing van de inkomstenbelasting rekening te worden gehouden met de datum van toekenning van de ecocheques en niet met het jaar waarop ze betrekking hebben (addendum van 1 oktober 2010 bij circulaire Ci.RH.242/604.311 (AOIF 47/2010) van 25 juni 2010).

III. VOOR DE SPORT/CULTUURCHEQUES

A. Behandeling inzake sociale zekerheid

1. Artikel 19 ter, § 2, 3° van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders bepaalt dat op de sport/cultuurcheque duidelijk staat vermeld dat zijn **geldigheid tot 15 maanden beperkt is, van 1 juli van het jaar tot 30 september van het volgende jaar**.
2. De administratieve instructies van de RSZ herinneren eraan dat **de sport/cultuurcheques een beperkte geldigheid tot 15 maanden hebben, van 1 juli van het jaar tot 30 september van het volgende jaar**
https://www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/latest/instructions/salary/particularcases/culture_sportcheques.html

B. Behandeling inzake fiscaliteit (bron: fisconet plus)

1. Volgens artikel 38, 25° van het WIB 92 zijn de voordelen die bestaan uit de tussenkomst van de werkgever of de onderneming in de elektronische maaltijdcheques, de sport/cultuurcheques of de ecocheques die beantwoorden aan de in artikel 38/1 van het WIB vermelde voorwaarden, vrijgesteld van belastingen.
2. Volgens artikel 38/1, §1, 2° van het WIB is de tussenkomst van de werkgever of de onderneming in de sport/cultuurcheques vrijgesteld van belasting als die sport/cultuurcheques tegelijkertijd beantwoorden aan de in artikel 38/1, §3 van het WIB bepaalde voorwaarden, waaronder: **op de sport/cultuurcheque staat duidelijk vermeld dat zijn geldigheid tot 15 maanden beperkt is, van 1 juli van het jaar tot 30 september van het volgende jaar** (artikel 38/1, §3, 3°);

IV. VOOR DE GESCHENKCHEQUES

A. Behandeling inzake sociale zekerheid

1. Artikel 19, § 2, 14°, laatste lid van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders bepaalt dat die cheques een **beperkte looptijd** moeten hebben.

De administratieve instructies van de RSZ geven geen geldigheidsduur van de geschenkcheques aan:

<https://www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/latest/instructions/salary/particularcases/giftcheques.html>

B. Behandeling inzake fiscaliteit (bron: fisconet plus)

De geschenkcheques zijn van belasting vrijgestelde sociale voordelen (artikel 38, §1, lid 1, 11° van het WIB 92).

Volgens de circulaire nr. Ci.RH.242/554.090 (AOIF 28/2002) van 16 december 2002, punt C.d) moeten de geschenkcheques "een beperkte looptijd" hebben.

De circulaire nr. Ci.RH.242/562.868 (AOIF 36/2004) van 15 september 2004 verduidelijkt dat de fiscale administratie van oordeel is dat met "beperkte looptijd" een looptijd van maximaal één jaar wordt beoogd.
